

Inatsisartunut ilaasortamut
Pipaluk Olsen
Demokraatit

30-07-2025
Sags nr. 2024-10523

Akt. id.
25601508

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iiian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut aamma meeqqat paarineqarnissaminut periarfissaqanngitsut pillugit §37 naapertorlugu apeqqutip nr. 067-2025-ip akineqarnera

Asasara Pipaluk Olsen.

Apeqqutinnut qujanaq. Apeqqutigineqartut ataasiakkaarlugit tullinnguuttuni taaqqinneqarput akissuteqarfigineqarlutillu.

1) 1. Suut suliniutit ersarissut Naalakkersuisut aallartissimavaat ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut sulinerminni atugaasa pitsanngorsarnissaannut?

Ulluunerani paaqqittarfinnut sulisussat kajumilersinniarlugit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik pikkorissaanernik ingerlatsisarpog. Qeqqata Kommunia atorfinnut atatillugu pigisanik nutserisarnissamut neqeroortarneq aallartimalli ulluunerani paaqqinnittarfinminnut sulisussanik pissarsiniartarnertik soqutigineqarnerulersimasog paasissutissiivoq. Qeqqata Kommunia aamma sulisussanik nunanit allaneersunik Kangianeersunik Nunanilu Avannarlerneersunik sulisussarsiorparpoq.

a) Suut suliniutit ersarissut Naalakkersuisut aallartissimavaat ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut sulinerminni atugaasa pitsanngorsarnissaannut?

Piffissami 2022-2023-mut kalaallit danskillu suleqatigiinneranni suliniut ingerlanneqarsimavoq. Taamatut suliniuteqartoqarnerani Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik nunarput tamakkerlugu angalasimavoq ulluuneranilu neqeroorutini sulisunut pikkorissaanernik piginnaasanik qaffassaataasunik ingerlatsisarsimalluni. Pikkorissaanerni ilinniarnermi avatangiisit, siusissukkut nassaarniarneq angajoqqaallu suleqatigiittarnerat sammineqarput.

b) Naalakkersuisut eqqarsaasersuutigineqarpat ikorfartoqatigiinnerup ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisunut aaqqissuulluakkamik neqeroorutigineqartalernissaa?

Kommunit pisariaqartinneqartutut nalilerpassuk, sulisuminnik ikorfartueqatigiinnissap qulakkeerneqarnissaa kommunit akisussaaffigaat, tamanna aamma ulluunerani paaqqinnittarfinnut atuuppoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmi ulluunerani neqeroorutinit suliasaqarfimmut tunngatillugu massakut ikorfartoqatigiittarnissamut neqeroorutininik soqanngilaq. Taamatuttaaq aallartitsinissamut pilersaaruteqartoqanngilaq.

i) Ikorfartoqatigiinnerup ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisunut aaqqissuulluakkamik atajuartussatullu neqeroorutinngussagaluarpat, pisortanut allaffissornikkut aningaasatigullu kingunissai suuppat?

Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik kommunini ataasiakkaani immikkut allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu sunniutaasussat ersarissut pillugit paasissutissiisalluni periarfissaqanngilaq, tassami tamakku pisariaqartitsineq apeqqutaalluni allanngorartussaapput.

Kommunimi tarnip pissusaanik ilisimasalik ulloq naallugu sulisartoq Namminersorlutik Oqartussat aamma Dansk Psykolog Forening-ip akornanni isumaqatigiisummut ilaasussaavoq. Tarnip pissusaanik ilisimasallit qanoq sivilisutisumik sulisimanerat tunngavigalugu akissarsiaqartitsiviit 7-21 akornanni inissisimassapput, ukiumullu tunngaviusumik akissarsiaat 400.000-620.000 kr.-nit akornanniillutik tunngaviusumik akissarsitinneqartassallutik. Tarnip pissusaanik ilisimasallit akissarsiaat pillugit immikkoortitsinernut takussutissaq ataaniittoq takuuk.

Cand. Psych ilinniakkaminik naammasserlaaq		(Psykolog)	Qaammammut	Ukiumut
§7 imm. 5	Kandidatimut tunngaviusumik akissarsiat	Trin 7	29.496,07	
§14	Sulartoqquneqaratarsinnaanermut tapeq	Trin 1	1.884,41	
§10	Ilinniagaartuumut tapeq (% akuerisanut)			
			33.380,48	400.933,48

cand. psych naalagaaffimmit akuerisaq		(Psykolog)	Qaammammut	Ukiumut
§7 stk. 5	Kandidatimut tunngaviusumik akissarsiat	Trin 9	30.581,94	
§11	Sulisut sulisoriinnarnissaannut tapeq		2.559,09	
§14	Sulartoqquneqaratarsinnaanermut tapeq	Trin 3	2.492,55	
§17	Naalagaaffimmit akuerisaq		3.944,21	
			39.577,79	479.933,48

cand. Psych. Naalagaaffimmit akuerisaq Ukiut 11-t sinnerlugit sulisimasoq			Qaammammut	Ukiumut
§7 imm. 5	Kandidatimut tunngaviusumik akissarsiat	Trin 21	28.470,76	
§11	Sulisut sulisoriinnarnissaannut tapeq		5.856,58	
§14	Sulartoqquneqaratarsinnaanermut tapeq	Trin 7	3.465,59	
§17	Naalagaaffimmit akuerisaq		3.944,21	
			51.737,14	620.845,68

Tarnip pissusaanik ilisimasalik avataanit atorfinitsinneqartoq aallaaviatigut isumaqatigiisummut ilaasusaaanngilaq. Paarlattuanik pineqartoq nalunaaquttap akunneranut akissarsiaqartinneqassaaq. Inuit ataasiakkaarlugit ikorfartoqatigiittarnermut nalunaaquttap akunneranut akissarsiaat 1.200-2.200 kr.-nit akornanniipput, eqimattakkaarlunilu ikorfartoqatigiinnermut akissarsiaat 1.800-3.600 kr.-nit akornanniillutik. Inuit ataasiakkaarlugit

eqimattakkaarlunilu ikorfartoqatigiittarnerit pillugit immikkoortitsinerit takussutissami ataaniittumi takukkit.

Inuit ataasiakkaarlugit		
ikorfartoqatigiinneq	Akeq akornanniittoq	1.200,00 2.200,00
Sulisut qulit. Qaammammut ataasiarluni		12.000,00 22.000,00
Sulisut qulit. Ukiumut		14.400,00 26.400,00

Eqimattakkaarluni		
ikorfartoqatigiinneq	Akeq akornanniittoq	1.800,00 3.600,00
Eqimattakkaat marluik		3.600,00 7.200,00
Eqimattakkaat marluk		43.200,00 86.400,00

Kommunimut aningaasaqarnikkut sunniutaasussani tamani pisussat arlallit apeqqutaasussaammata erseqqissaatigineqassaaq, soorlu ikorfartoqatigiinnissamut kissaataasut qanoq amerlatiginerat, atorfinitsitsinerup/suliassap pineqartup sivilissusissaa kiisalu avataanut atassuteqarnermi angalanermut najugaqarnermullu aningaasartuutaasinnaasut.

- c) **Meeqqanut suli atualingitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaanik Naalakkersuisut suliniuteqarusuppat taamaaliornikkut, sulisut inissisimanerat tapersersorneqarnissamillu pisariaqartitsinerat inatsimmi allassimaneranit ersarinnerusumik pisussaaffeqarnerusumilu allassimalersinniarlugu?**

Ulloq 14. november 2023 Inatsisartut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit inatsit nutaaq akueraat. Inatsisartut inatsisigisimasaat nr. 16 2012-meersumut taarsiunneqarluni, ulloq 1. januar 2024 inatsit atuutilerpoq. Allannguutini malunnaateqarnerpaat ilaatigut tassaavoq kommunit ulluunerani neqeroorutini inissanik utaqqisunik allattorsimaffiini nammineerlutik pingaarnersiuiinissaminnut piginnaatinneqalernerat. Taamaattorli meeqqat immikkut ittumik pisariaqartitalit siulliunneqartarnissaat piumasaqaataavoq. Inatsit meeqqanut tamanut 0-6-inik ukiulinnut imaluunniit atuartussaataitanermut killissimasunut atuuppoq, tassanilu ulluunerani neqeroorutit kommuniniittut namminersortullu ilaapput. Inatsimmut allannguinerinik allanik piffissami matumani pilersaaruteqartoqanngilaq.

- 2) 2. **Naalakkersuisut ilisimasaqarnerpat, meeqqat qassit, ullumikkut paaqqinnittarfimmiinnginnersut?**
a) **Taakkununga qassit ilaqutariinninngaanerpat immikkut inuuniarnikkut misigissutsikkullu pisariaqartitsisunit?**

Apeqqummut 2-mut akissuteqarniarluta Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik akissutissamik kommunineersunik pissarsiniartoqarsimavoq. Takussutissami ataaniittumi kommunini meeqqat amerlassusaat, taakkua ukiui meeqqallu qanoq amerlatigisut paaqqinnittarfirmiinnginnerat takutinneqarpoq. Taamaattoq kmmuninit tamanit akissutit pissarsiarinissaat periarfissaasimangilaq.

Kommune	Meeqqat paarineqarnissamik periarfissaqanngitsut amerlassusaat	Meeqqat ilaqutariinneersut immikkut pisariaqartitaqarlutik utaqqisut allattorsimaffianniittut
Avannaata Kommunia	-	-
Kommune Qeqertalik	-	-
Qeqqata Kommunia	15	-
Komuneqarfik Sermersoq	66	0
Kommune Kujalleq	49	0

3) 3. Naalakkersuisut kommuninit suleqateqarnialersaarnepat meeqqat misigissutsikkut navianartumi inissisimasut sumiginarneqannginnissaannut tassani eqqarsaatigineqarlunittaaq paaqqinnittarfinni inissaqannginneq?

Naalakkersuisut suliniutissanik periusissianillu kommuninik suleqateqarnermi nukittorsaasussanik aallartitsisimapput. Meeqqat misigissutsikkut ajortumik inissisimasut aaqqissuussamit sumiginarneqannginnissaasa kiisalu ulluunerani neqeroorutini pitsaassutsip pissarsiniartarnerullu qaffassaaffiginissaasa qulakkeernissaat siunertarineqarput.

Periusissiami *Meeraaneq Nalitoq 2023-2030*-mi meeqqat tamarmik ulluunerani neqeroorutitut toqqissisimanartunik, patajaatsunik ineriartortitsiffiusunillu periarfissaqalernissaasa qulakkeernissaat siunertarineqarpoq. Kommunit meeqqat ulluinnarni inuuneranni qitiullutik inissisimanissaat, kommuninillu qaninnerusumik pisussaaffeqarnerusumillu suleqatigiinneq anguniarneqalissasoq periusissiami ataqqineqarpoq, tassani meeqqat inuulluataarnerannut ineriartornerannullu akisussaaffik ataatsimut kivitsivigineqassalluni.

Ingerlatsiviit, sulianik ilisimasallit politikikkullu suliassat akornanni suliassaqaarfiit assigiinngitsut aqqutigalugit suleqatigiinnerup nukittorsarnissaanut pisariaqartitsineq periusissiami ilaatigut erseqqissarneqarpoq. Tamanna ataqatigiinnerusumik suliniuteqartoqarnissaanik qulakkeerinnissaq,

tassani meeqqat – pingaartumik ajortumik inissisimasut - piffissaq eqqorlugu tapersersuiffiqineqartassallutik attuumassutilinnillu neqeroorfigineqartassallutik.

Tamatuma saniatigut periusissiaq suliniutissanik tigussaasunik imaqarpoq, tamakkualu taamaallaat kommuninik suleqateqarnikkut piviusunngortinniarneqarsinnaapput. Taakkunani assersuutigalugu pineqarput:

- Ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut ilinniagaqanngitsut piginnaasatigut qaffassaafigisarnissaat
- Perorsaasut annerusumik ilinniaqqittarnissaat ingerlaqqiffiusumillu ilinniartarnissaat
- Ulluunerani neqeroorutini aqutsisunik suliffimmilu atugassarititanik pitsanngorsaanissaq
- Ataatsimut suliatiqut piumasaqaatit suleriaatsillu ineriartortinneqarnissaat

Ataatsimut anguniagassanut oqaasertaliinikkut najukkanilu piviusunngortitsinissamut sinaakkutissanik pilersitsinikkut periusissiaq oqaloqatigiittarnernut, ilisimasanik avitseqatigiittarnernut ataatsimullu akisussaassuseqarnissamut oqallittarfirmik pilersitsiffiuvoq. Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu suliniutissat, aningaasalersuinerit pisinnaasanillu inerisaanerit aqutigalugit kommuninik tapersersuipput, tamannalu kommunit ulluunerani neqeroorutini pitsaassutsip qaffasissup tunniuttarnissaanut kommunit periarfissaannut nukittorsaavoq.

Naalakkersuisut Avannaata Kommunian aamma Kommune Kujalleq suleqatigalugit suleqatigiittoqarnissaanut suliniutissat marluk aallartissimavaat. Aallarniutaasumik suliniutissat marluullutik pinaveersaartitsinermut inissiisarnermullu suliassa qarfirmi ineriartortitsinissanik allannguinnissanillu qitiutitsiffiupput. Avannaata Kommuniani suliniut aallartereerpoq, Kommune Kujallermilu suliniut aallartisarfirmiiniilluni.

Suleqatigiilluni suliniutissani suliniutigineqartussat ataatsimoorluni toqqarneqarsimapput, akisussaaffillu kommunit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni assigiimmik avitaavoq.

Avannaata Kommuniani suliniutissani suliniummut makku ilaatinneqarput:

- **Ilaqutariinnik isumasiusarneq:** Kommunini ilinniartitsisartut ilinniarnissaannut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimavoq, taakkualu inoqarfinnut angalasassapput periaatsimillu ilinniartitsisassallutik. Uummannami ingerlatsinissaq aallartinneqarsimavoq, pikkorissartitsinissarlutallimanik modulilik Qaanaami 2026-mi pisussatut pilersaarutaavoq.
- **Sulianik suliarinnittarnerit pinaveersaartitsiffiusut:** Sulianik suliarinnittartunut sulianut qanittunik ilinniartitsisarnerit paasissutissanullu atorussanik ineriartortitsisoqassaaq.
- **Siusissukkut iliuuseqarneq pillugu suliassa qarfiit assigiinngitsut aqutigalugit suleqatigiinneq:** Sulinikkut ataatsimut aallaaveqarnissaq pilersinniarlugu qitiutitsinikkut sulianik ilisimasalinnut ingerlatsivinneersunut, ulluunerani neqeroorutineersunut peqqinnissaqarfimmeersunullu pikkorissaanissanik arlalinnik pilersaaruteqartoqarpoq. Taamatulli suliniuteqarneq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmi sulisoqarnikkut allannguinerit pissutaallutik unitsikkallarneqarsimavoq.
- Meeqqat immikkut pisariaqartitalit meeqqallu annersaasarnermik imaluunniit kinguaassiutitigut atornerlunneqarnermik nalaataqarsimasut qitiutillugit **ilaqutariinnut paarsisartunut pikkorissaanerit.** Pikkorissaanerit angajoqqaarsiaasut immikkut isiginiagaqarlutik pisunut tamakkununga suliqaartarnissaannut piareeqqalersissavaat.

- **Suliat meeqqanik inissiiertallit misissuiffigisarnerat**, tassani meeqqanik angerlartitsisarnissamut periarfissanik ujartuiniarneq siunertaralugu suliat meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartunut tunngasut tamaasa misissuiffiginissaannut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimavoq.
- **Periutsinik ersarissunik suliaqarneq**, soorlu inummut sammititamik nakkutilliineq, pinasuartumik inissiinerit aamma suliassaqaarfiit assigiinngitsut aqqutigalugit suleqatigiinnerit. Periutsit tamakku sulianik ilisimasallit kommuninilu sullissisartut qanimut suleqatigalugit ineriartortinneqassapput.

Periusissiat suliniutissallu tamakku Naalakkersuisut sulinerit pinaveersaartitsiffiusut suliassaqaarfiillu assigiinngitsut aqqutigalugit suleqatigiinnerit nukittorsarnissaat pillugit anguniagaqarnerannut takutitsiffiupput, tamannalu aqqutigalugu meeqqat misigissutsikkut ajortumik inisseqqasut eqqortumik tapersersorneqarlutik attuumassutilinnik neqeroorfigisarnissaat qulakkeerniarneqarpoq. Kommuninik suleqateqarnerit anguniagassat tamakku piviusunngortinniarnissaannut qitiullutik piumasaqaataapput.

4) Naalakkersuisut oqaluuserisassamut soqutiginaatilinnik allanik paasissutissiisinnaanerlutik?

Naalakkersuisut Ulluunerani neqeroorutitut suliassaqaarfimmut tunngatillugu unammilligassanik ilisimasaqarput, aamma meeqqat inuusuttullu susassaqaartunit sumiginnarneqannginnissaannik tunaartalinnik periutsinik suliniutinillu ingerlataqaleruttorput kiisalu ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut sulisoriinnarnissaannik sulisussarsiorinissamillu sulissutilinnik kommunit suliniuteqarput.

Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoq tikeraarluni angalanerit aallartissimavai, tassani meeqqat, inuusuttut taakkulu ilaqutai qanoq ingerlanersut pillugu oqaloqateqarnissaq siunertaralugu ilaatigut borgmesterinik innuttaasunillu naapeqateqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mads P

Mads Pedersen